

Weichbild magdeburski w układzie śląsko-małopolskim.**Wersja sandomierska z uzupełnieniami wersji krakowskiej**

Rękopis Biblioteki Uniwersytetu w Lipsku „Albertina” 951b, k. 84–85v

Odczyt: Maciej Mikuła

Prolog*[Prolog]*

[k. 84] Hic prologus fuerit incipitur de Cesare Ottone, qui fundavit templum in Meydeburg. Et sequitur |Capitulum primum^a| .

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen. Primo dicit de summa Trinitate et fide, et hoc opus locatum est supra firmum fundamentum, de quo dicit Apostolus: Fundamentum nemo aliud ponere potest, preter id, quod positum est, quod est Christus. Ubi enim Christus fundamentum non est, ibi nullius boni operis potest superesse edificium ad invocacionem summe et individue Trinitatis. Exemplum laudabile me compellit et ratio violenta, quia hoc a maioribus factum [/] esse dinoscitur, quod a minoribus est completum. Et mos retine[n]dus est fidelissime vetustatis, licet enim non exemplis, sed legibus est iudicandum, verumptamen exemplum aliquis potest sequi maxime, ubi recte factum aliquot intuetur. Ad probandum, si quicquid^b in quolibet principio a gloria Trinitatis debeat auxilium peti, sola ratio sufficere potest, cuiuslibet enim rei potentissima pars est principium, et ex hiis, que inordinate inchoata sunt, non potest ordinaliter agi. Quod^c per se patet, qualiter et bene et laudabiliter omnia geruntur, si principium fuerit decens et amabile Deo, et vix in uno est, <^{ut in bono} c> peragantur exitu, que malo inchoata sunt inicio. Quibus omnibus luce clarius apparet, [k. 84v] qui^d finis laudabile^e a bono dependet principio et tamquam suo maiori subiacet et maioribus maius vertitur et ibi caucius est agendum. Ipsa est enim benedicta Trinitas, in cuius nomine et consilio omnis actus progreditur. Sic enim ad omnipotentis Dei auxilium debemus oculos erigere, ut non in armis sciencie vel eloquencie^f iaculis confidere debeamus, sed omnem spem, omnem propositum erigamus ad providenciam Trinitatis, ipsa enim laborantibus aurem apperit et inclinat: Apprehendite etenim disciplinam et sapienciam, nequando irascatur dominus et ne pereatis de via iusta [Ps 2,12]. Nos sermo propheticus exhortat, felix exhortacio, [/] dulce consilium; qui enim apprehendit <sapienciam g>, Christum, ut verum, fateor, apprehendit. Ipse enim est sapiencia, iusticia, veritas, fortitudo, sancitas. Et qui ingnorat sapienciam et Scripturas, Christum ingnorare scripture testimonio perhibetur. Christus etenim Dei virtus est sapiencia, ignorancia autem Scripturarum ignominia est Christi iuxta apostolicum. Apprehendit siquidem sapienciam, qui insipenciam procul pellit, egressus enim unius alterius operatur ingressum. Cum renuncciatur improbitati, nascitur virtus. Qui enim sapienciam non apprehendit, inproperabit ei a Domino, et ideo sacerdocio non fungetur et in tenebris ignorancie latitans, mentis oculis excecatus iusticiam [k. 85] invenire

non poterit. Sine qua et ceterarum in virtutum in ipso fulgeant radii, pro nihilo reputantur, ipsa est enim, que inter ceteras virtutes perfectissima dicitur, que iura omnibus distribuit et ex causa iusta appellatur, ut legitur in auctoribus, ut omnes obediant iudicio. Hec est enim illa virtus laudabilis, que diffinitione nobili diffinitur. Iusticia ergo est constans et perpetua voluntas, ius suum cuique tribuens, que concupiscencie conatus sua virtute comprimit ac desiderat reservare, ut in prohemio decretalium. Cum igitur subiecti libri presentis nullum sit aliud ponere preter ius et iusticiam, felix liber cui tam nobile famulatur [/] subiectum, felix, inter cuius verba liber iste sicut mire fasciculus poterit commorari. Merito ergo, qui opus tantum egreditur, ut librum signatum vii sigillis apperiat, summe Trinitatis auxilium expectet et implorat. Ego siquidem inter ceteros lectores minimum me reputans et ignorancie mee tenebras non ignoratus, excusare me deberem, cum propheta dicente: ·A,·a,·a· Domine Deus, ecce nescio loqui, qui puer ego sum [Jr 1,6], quoniam altus est puteus sapientie, et non est cum quo hauriam, quemadmodum mulier Cananea, cum de Dei omnipotentis, qui aquam vivam distribuit et largitur, confisus misericordia opus [k. 85v] presens egrediar spem gerens firmissimam, quod de fonte graciary suarum ad siccitatem meam rivulum derivando, de pane sue consolacionis, ne in via deficiam, buccellam michi porrigat. Ne igitur prolixitas, que frequenter parit fastidium, sermonem protrahat in inensum, sed attendens, quam omne artificium per exercitum recipit incrementum, non in armis sciencie vel elloquentie iaculis confissus, sed omnem spem, omnem propositum referens ad omnipotentis Dei legis consilium, que est omnium vera salus. Sed quoniam scriptum, ut nemo alcioem locum in scolis teneat, nisi cui laborum assiduitas et studiorum prolixitas suffragatur, ego fundo principium super [/] lapidem angularem, qui est Christus Ihesus, Alpha et Omega, principium et finis. [^h] Sequitur.

^a skreślenie ręką autora podstawy; ^b inną ręką poprawione poprzez nadpisanie liter na quidquid; ^c nadpisane inną ręką niż pisarza podstawy; ^d poprawione na quod przez dopisanie liter ręką inną niż autora podstawy; ^e dopisane s (laudabiles), ręką inną niż autora podstawy; ^f komentator nadpisał lo, mimo iż w podstawie widnieje skrót e[lo]que[n]cie; ^g nadpisane ręką odmienną od autora podstawy; ^h nieokreślony skrót, niewykluczone etc.